

TILSKOTT TIL TILTAK I BEITEOMRÅDER

Retningslinjer

PERIODEN 2024 -2027

NORD-FRON KOMMUNE

Storfè ved Buhøa

Foto: Nils Hage

Jf. delegeringsreglementet for Nord-Fron kommune vedteke i kommunestyret 21.06.2022 sak 51/22 – delegert til kommunedirektøren.

1 FORMÅL

Formålet med tilskott til tiltak i beiteområder er å legge til rette for best mogleg utnytting av beite i utmarka, redusere tap av dyr på utmarksbeite og fremme fellestiltak i beiteområde.

2 BAKGRUNN:

Retningslinene er forankra i

- Forskrift om tilskudd til tiltak i beiteområder av 03.10.2017 (endringsforskriften).
- Rundskriv 45//2019, frå Landbruksdirektoratet.
- Tiltaksstrategi for spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL) for perioden 2024-2027 i Nord-Fron

Retningslinene er utarbeidd av landbrukskontoret i Nord-Fron i samarbeid med faglaga i kommunen.

Kommunen skal prioritere søknadane og innvilge tilskott. Som grunnlag for prioriteringane skal kommunen fastsette lokale retningsliner innafor ramma av forskrifta og Rundskriv 2019-45.

3 UTFORDRINGAR

Utmarksbeite er ein viktig ressurs for landbruket i Nord-Fron. Det er grasbasert husdyrhald som dominerer jordbruket i kommunen og for dei fleste husdyrbrukarane er utmarksbeite ein viktig del av ressursgrunnlaget på garden. Beitebruken i kommunen er i stadig endring.

- Det er nedgang i tal beitebrukare, både med storfè og småfè. Dei som er att har stort sett auke i dyretalet. Denne utviklinga med færre brukare og større besetningar gjer at tilsyn og sanking av dyra blir meir krevjande for den einskilde.
- Utviklinga av andel leigejord har i dei seinare åra vore aukande. Dette fører til at det blir eit dårlegare vedlikehaldet av gjerder, noko som medfører ulike ulemper for beitebrukarane.
- Attgroing er eit aukande problem også i Nord-Fron. Å legge til rette for beitedyr og beitenæringa er grunnleggjande for å hindre attgroing av landskapet i utmark og bygdenære områder.
- Auke i fritidsbustader - interessekonflikt mellom ulike brukarar av utmarka
- Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO) har gjort beitekartlegging av utmarka i store deler av kommunen. Det er framleis att områder i Nord-Fron der det kunne vore ønskjeleg med beitekartlegging.
- Beitekarta syner områder med svært god beitekvalitet som ikkje er fullt ut utnytta pga store utfordringar med rovviltskader.
- Ein har vesentlege utfordringar med rovvilt i kommunen. Ein har fast tilhald av jerv i beiteområda på austsida i kommunen som gir årvisse tap av sau i beitesesongen, og elles sporadiske tap frå ulv, bjørn, gaupe og kongeørn.

4 RETNINGSLINER FOR TILSKOTT TIL TILTAK I BEITEOMRÅDER I NORD-FRON KOMMUNE

Vilkår for tilskott

- Tilskott kan gis til beitelag og andre former for organisert samarbeid som driv næringsmessig beitedrift. Halvparten av medlemane i lag eller foreining må ha rett til produksjonstilskott.
- Enkeltføretak kan gjevast tilskott dersom det ikkje ligg til rette for samarbeid. Bakgrunn for dette er strukturendringane i landbruket.
- Det må føreligge løyve eller avtale med grunneigar eller andre med rettigheiter i området som blir rørt av tiltaket.
- Løyve/ avtale må gjelde i minst 10 år.

Det kan gjevast tilskott til investeringar i faste innstallasjonar og anna utstyr knytt til beitebruk i utmarka. Det kan også gjevast tilskott til planleggings- og tilretteleggingsprosjekt. Dette kan bl.a. omfatte:

- Planlegging og prosjektering av faste installasjonar
- Ny organisering av beitelag og utmarksbeiteområder
- Prosjekttrett arbeid for å stimulere til auka beitebruk og rasjonell utnytting av beite
- Tidsbegrensa utprøving av nytt utstyr som kan bidra til effektiv og god beitebruk
- Utarbeidelse av planer (beitebruksplan, tiltaksplan, beredskapsplan mv.) for utmarksbeite
- Vegetasjonskartlegging
- Andre aktuelle prosjekt

Innafor desse rammene kan det gjevast tilskott til alle tiltak som fremmer beitebruken i eit område.

Ved framtidig søknad om tilskott til innkjøp av mobilt utstyr er det ønskjeleg at beitelaget inngår ansvar- og vedlikehaldsavtale for det innkjøpte utstyret jf. standard avtale utarbeidd av fylkesmannen.

Prioritering av tiltak:

- Sperregjerder
- Sankekveer
- Ferister
- Bruer – dimensjonert for beitedyr
- Saltsteinsautomatar
- Elektronisk overvåkningsutstyr

Søknadsbehandling og søknadsfrist

Søknaden skal omfatte kostnadsoverslag og finansieringsplan. Søknaden skal sendast inn digitalt med innlogging via ID-porten/Altinn. Landbrukskontoret kan bistå med søknaden.

Søknadsfristen er 15. april

Ved investeringstiltak kan det gjevast tilskott med inntil 50 % av godkjent kostnadsoverslag.

Det vil bli årleg informert om ordninga i informasjonsbrosjyre frå landbrukskontoret som blir sendt til alle jordbrukarar i kommunen. Informasjon om tilskottsordningane ligg også på heimesida til kommunen .

Søknaden skal innehalde

- Beskriving av tiltaket
- Kostnadsoverslag
- Finansieringsplan
- Kart der tiltaket er teikna inn
- Kopi av løyve m.m.

Kostnadsoverslag for faste installasjonar vil normalt omfatte material- og arbeidskostnadar (eige og leigd arbeid).

Dersom utøver er registrert for mva så skal ikkje mva takast med i kostnadsoverslaget. Det skal ikkje førast mva på eige arbeid.

Arbeidsfrist

Jf. §5 i endringsforskrifta så er frist for gjennomføring av tiltak 3 år. Etter søknad kan fristen forlengast med 2 år, men ikkje ut over 5 år.

5 KOMMUNEN VIL LEGGE FØLGJANDE SATSAR TIL GRUNN FOR GODKJENNING AV KOSTNADSOVERSLAG

- Utmarksgjerde, netting inntil 180 kr/m. I tillegg kjem grinder, klyv m.m. Rydding av gjerdetrasè inngår i gjerdeknaden.
- Gjerder, strøm med 3 trådar, inntil 70 kr/m. I tillegg kjem grinder, klyv m.m. Rydding av gjerdetrasè inngår i gjerdeknaden.
- Eigeninnsats:
  - Arbeid: inntil 450 kr/time
  - Traktor/ maskin med fører: inntil 900 kr/time
  - Gravemaskin: inntil 1000 kr/time

Alle satsar er kostnad eks. mva.

Utbetaling

Kommunen kan betale ut inntil 75% av tilskottet etter kvart som tiltakshaver har dokumentert utgifter til godkjent tiltak.

Sluttutbetaling kan skje fyrst når tiltaket er ferdig gjennomført. Dokumentasjon vil normalt vera kopi av betalt faktura for innkjøp av materialer/ utstyr eller faktura frå entrepenør. Det bør også leggjast ved bilete. Eige arbeid må dokumenteres med timelister. Dersom kostnadene blir lågare enn medrekna, kan tilskotsbeløpet bli justert ned.

Kommunen vurderer om det er naudsynt med synfaring av tiltaket. Som hovudregel skal synfaringa gjennomførast før sluttutbetaling av tiltaket